

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 065 203/99 – 5002
Signatura: bf4fs303

Oblastní pracoviště č. 6
Okresní pracoviště Most

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Soukromá střední podnikatelská škola Most, s. r. o., Most, Topolová 584
Identifikátor ředitelství:	600 011 089 (IZO: 110 018 044)
Ředitel školy:	Ing. Stanislav Vrba
Zřizovatel:	Ing. Stanislav Vrba, Gorkého 1259, 434 47 Most
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Most, Budovatelů 2957, 434 00 Most
Termín inspekce:	9. - 11. 3. 1999 a 16. - 17. 3. 1999
Inspektoři:	Mgr. Radek Dlouhý a Marcela Zavoralová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení školy do sítě škol č. j. 35 597/98-21 ze dne 1. 2. 1999, výroční zpráva, schválené učební dokumenty, tematické plány, rozvrh hodin, třídní knihy, práce žáků

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Soukromá střední podnikatelská škola Most realizuje výuku schváleného oboru 63-99-6/08 podnikatel celkem v pěti třídách denního studia.

Prostory pro výuku jsou zajištěny v budově Střední průmyslové školy Most. Škola má pronajato celé jedno patro. V rámci nájmu je zajištěn i přístup do některých odborných učeben (výpočetní technika), možnost využívání velmi dobře vybavené knihovny a studovny s cca 15 000 svazky a sportovního areálu školy (velká tělocvična, gymnastický sál, travnaté hřiště s atletickou dráhou, dvě hřiště na odbíjenou a dva tenisové kurty). Je zajištěn i přístup žáků k výpočetní technice po skončení vyučování. Škola sama si velmi dobře vybavila dvě jazykové učebny a jazykovou laboratoř, dobrá je vybavenost didaktickou a audiovizuální technikou. Její efektivní využívání při výuce bylo zaznamenáno v případě cizích jazyků a českého jazyka. Velmi dobrá je rovněž vybavenost učebny techniky administrativy (elektronické psací stroje, PC, videokruh). Kmenové třídy jsou funkčně zařízeny a mají vzhledem k počtu žáků dostatek pracovních míst. V suterénu školy jsou zřízeny šatny. Vyjma cizích jazyků, kde si učebnice kupují žáci

sami a vyjma podnikové ekonomiky, kde osnovám komplexně vyhovující literatura chybí (a škola proto preferuje zajištění dostatku odborné literatury pro vyučující), dostávají žáci od školy učebnice na ostatní předměty zdarma. Lze konstatovat, že výběr učebnic je prováděn promyšleně a zakoupené tituly jsou při výuce používány. Vzhledem k obsahu osnov zeměpisu doporučuje ČŠI postupné doplnění školní videotéky o tituly zaměřené na regionální geografii.

Pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu má škola vytvořeny velmi dobré podmínky.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s vyhláškou MŠMT ČR č. 354/1991 Sb. o středních školách. Výuka začíná v 7,35 hod. Mezi ranními vyučovacími hodinami jsou přestávky pětiminutové, po třetí vyučovací hodině je zařazena dvacetiminutová přestávka. V hodinách kolem poledne (5. - 7.) jsou přestávky desetiminutové. Pitný režim je zajištěn jednak nápojovými automaty, hlavně však provozem školní kantýny, která poskytuje i možnost dalšího občerstvení. Stravování žáků (obědy) je zajištěno ve školní jídelně sousedního SOU. Z estetického hlediska již pěkná úprava chodby, bohatá květinová a další výzdoba, relaxační koutky pro žáky, prostředí čistých a světlých tříd působí velmi příjemně. Čistotě školy napomáhá i provoz šaten. K dobré psychohygieně výchovně vzdělávacího procesu přispívá vzájemný vztah vyučujících a žáků. Ve zhlédnutých hodinách byl tento vybudován většinou na bázi partnerských vztahů, vzájemného respektu a přirozené autority vyučujícího.

Psychohygienické podmínky školy hodnotí ČŠI rovněž jako velmi dobré.

3 Hodnocení personálních podmínek

a/ Celkový přehled

V letošním školním roce zajišťuje výuku celkem 22 učitelů. Z toho 4 jsou zaměstnání na plný úvazek, zbývajících 18 je zajištěno na částečný úvazek. Přehled o jejich odborné a pedagogické způsobilosti (dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb.) uvádí následující tabulka:

Počet vyučujících celkem	Odborně i pedagogicky způsobilí	Jen odborně způsobilí	Jen pedagogicky způsobilí	Bez odborné i pedagogické způsobilosti
22	18	2	1	1

b/ Personální zajištění výuky jednotlivých sledovaných předmětů (údaje v %)

Předmět	Výuka zajištěna odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími	Výuka zajištěna jen odborně způsobilými vyučujícími, bez způsobilosti pedagogické	Výuka zajištěna neodborně, jinak pedagogicky způsobilými vyučujícími	Výuka zajištěna vyučujícími bez odborné i pedagogické způsobilosti
Matematika	100			
Zeměpis			100	
Ekon. př.	100			
Český jazyk	100			
Cizí jazyky	83			17

Z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti pedagogického sboru a jejího využití ve sledovaných předmětech lze personální podmínky školy hodnotit jako dobré. Přes převahu vyučujících zajištěných na částečný úvazek je poměrně dobrá i stabilita pedagogického sboru.

Další zjištění: V průběhu inspekce se ČŠI zabývala i zjištěním, že ředitel Soukromé střední školy podnikatelské Most působí zároveň jako jeden ze zástupců ředitele státní Střední průmyslové školy. Bylo jednáno s ředitelem SPŠ, který zdůvodnil tento stav potřebou odborného zajištění vedení dílenského úseku a v písemné podobě doložil rozdělení pracovní doby svého zástupce.

4 Plnění učebních osnov

Zjištění ohledně plnění osnov ve sledovaných předmětech jsou následující: V matematice jsou osnovy plněny. V odborných předmětech byla provedena úprava nepřevyšující 30 % stanoveného učiva (schválená ředitelem) v podnikové ekonomice. Značný časový skluz v odučených hodinách byl zaznamenán v managementu v 1. ročníku. Toto zjištění má vedení školy podchyceno. Příčinou je dlouhodobá nepřítomnost vyučující v 1. pololetí školního roku. Byla provedena úprava plánu výuky a v době inspekce již po obsahové stránce bylo učivo srovnáno s osnovami. Doporučujeme dle možností alespoň částečně dorovnat ztracené hodiny při zajišťování suplování a tyto využít k upevnění učiva těch tematických celků, kde musela být původně předpokládána hodinová dotace krácena. V zeměpisu bylo zjištěno, že látka 1. ročníku již byla probrána k 10. 3. 1999. V době inspekce již bylo probíráno učivo 2. ročníku. Výuka některých tematických celků probíhá spíše formou rychlokurzu či jednorázové přednášky (např. celá charakteristika Asie za jednu vyučovací hodinu) a neodpovídá tak časovému plánu, který si vyučující na školní rok připravil. Je třeba ukončit výuku témat určených pro druhý ročník a zbývající hodiny využít k opakování učiva 1. ročníku, upevnění a prohloubení vědomostí žáků zvláště v těch tematických celcích, které byly probrány spíše povrchně. Ze zápisů v třídní knize lze vysledovat nedodržení osnov v 2. ročníku. Tyto např. pro Afriku předepisují následující tematické celky: 1. Fyzickogeografické podmínky kontinentu a surovinová základna, 2. Obyvatelstvo a sídla, 3. Charakteristika zemědělství, 4. Charakteristika průmyslu, 5. Země severní a jihovýchodní Afriky, 6. Země rovníkové Afriky, 7. Země jižní Afriky. Ve skutečnosti byla ale probírána následující témata, která ani neodpovídají časově tematickému plánu, který má vyučující zpracován: 1. Úvod, 2. Tanzanie, 3. JAR, 4. Zvířena Afriky, 5. Fauna Afriky, 6. Namibie, 7. JAR, 8. Zvířena Afriky, 9. JAR, 10. Madagaskar /celkem 10 vyučovacích hodin/. Ve 4. ročníku lze konstatovat, že osnovy jsou dodržovány. V českém jazyce i v cizích jazycích jsou osnovy plněny.

Neplnění osnov bylo shledáno v zeměpise. V dalších sledovaných předmětech lze konstatovat, že výuka probíhá v souladu s osnovami.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk a cizí jazyky

Výuka českého jazyka a cizích jazyků (AJ, NJ) je zabezpečena 7 pedagogy, z toho pouze 1 vyučující neodpovídá požadavku odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na středních školách. Jde ovšem o vyučující, která dlouhodobě pobývala v cizojazyčném prostředí a má dlouholeté zkušenosti z výuky cizích jazyků. Vzhledem k faktu, že soukromá škola je umístěna ve stejné budově jako státní střední průmyslová škola, působí vyučující na obou školách. Také práce v rámci předmětových komisí probíhají společně. Předmětové komise tedy ve škole fungují, zabývají se obvyklou problematikou výuky - používáním učebnic a pomůcek, přípravou k maturitě, volbou témat maturitních

písemných prací, analýzou výsledků výchovně vzdělávací práce, přípravou na soutěže a olympiády.

Český jazyk se vyučuje podle učební osnovy pro střední odborné školy schválené MŠMT ČR pod č. j. 18 743/90-21 dne 21. 6. 1990. Cizí jazyky se vyučují podle učebních osnov pro střední odborné školy schválených MŠMT ČR pod č. j. 18 664/90-21 dne 18. 6. 1990. Tematické plány jednotlivých předmětů jsou rozpracovány, byly předloženy ke kontrole, porovnáním se zápisy třídních knih nebyly zjištěny nedostatky v plnění učebních osnov výše uvedených předmětů. Písemné kontrolní práce z českého jazyka byly k datu inspekce napsány, kontrolovány byly písemné práce 1. a 4. ročníku, vedeny jsou v sešitech, byly pečlivě opraveny, zvolená témata z hlediska obsahu i formy odpovídala probíranému učivu. Kontrolní práce v cizích jazycích se přizpůsobují zvolené výukové metodě, vycházejí z probíraného učiva a mají různou formu (připravený materiál k doplňování, samostatná práce, revize na konci tematického celku).

Hospitace proběhly ve 2 hodinách českého jazyka, 2 hodinách německého jazyka a 3 hodinách anglického jazyka. Výuka českého jazyka je zajištěna pedagogicky a odborně způsobilou vyučující s dlouholetou zkušeností v oboru. Struktura obou navštívených hodin byla promyšlená, žáci byli dobře motivováni a s vyučující spolupracovali. Volba forem a metod práce byla adekvátní probírané látce. Vyučující vycházela z předcházejících znalostí žáků, vhodně na ně navazovala, žáci prokázali schopnost aplikace učiva na dobře zvoleném názorném materiálu. Výuka byla efektivní, žáci prokazovali velmi dobré znalosti. Vhodně volené názorné pomůcky dobře doplňovaly probíranou látku. Atmosféra v hodině byla přátelská, komunikace vyučující s žáky byla živá.

Hospitace v hodinách cizích jazyků (AJ, NJ) prokázaly vysokou odbornou a metodickou připravenost vyučujících. Všechny hodiny byly vedeny v cizím jazyce a bylo patrné, že je to pro žáky běžná forma komunikace. Všichni vyučující používali moderní výukové metody zaměřené na komunikativní dovednosti žáků. Struktura hodin byla promyšlená, volba forem a metod práce odpovídala současným trendům vyučování, vhodně byl uplatňován individuální přístup k žákům. Zařazena byla samostatná práce, poslech z magnetofonu, videoprogram, výsledky byly pak navzájem konfrontovány. Celkově byli žáci velmi dobře motivováni pro různé činnosti při vyučování. Ve výuce cizích jazyků se již projevuje předcházející jazyková příprava na základních školách. I když rozdílná úroveň znalostí je zřetelná, lze dobře navázat na znalosti ze základní školy a efektivně je využít pro individuální rozvoj žáka. V hodinách jazyků byl tento postup zřejmý.

Dalším pozitivním faktem je spolupráce školy s Mezinárodním jazykovým institutem v Mostě, který realizuje různé formy jazykových kurzů, přípravu ke státní jazykové zkoušce, organizuje základní stupně jazykových zkoušek a různé jazykové soutěže. Na této činnosti se podílí pedagogové školy jako lektoři, žáci školy potom mají možnost využít nabídky dle vlastního uvážení, potřeb a zaměření.

Materiální podmínky pro výuku českého jazyka a cizích jazyků jsou vedením školy zabezpečeny velmi dobře. K dispozici jsou četné nástěnné přehledy jazykových jevů, mapy, magnetofony, videoprogramy a další pomůcky. Ve všech navštívených hodinách byly pomůcky a další materiál efektivně využívány.

Celkově lze kvalitu výuky u výše uvedených předmětů, včetně jejího materiálního a personálního zajištění i plnění osnov, hodnotit jako vynikající a nadprůměrnou.

Matematika

Matematika je vyučována 100% odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími. Osnovy jsou plněny, materiální podmínky pro výuku jsou dobré. Všichni žáci mají

učebnice, v hodinách je používána i další literatura (sbírky). Hospitované hodiny měly po odborné stránce velmi dobrou úroveň, dobrá byla i expozice nového učiva po stránce metodické. Ve výuce byl uplatňován individuální přístup, respektována byla zásada přiměřenosti s ohledem na dosaženou předchozí úroveň vědomostí a dovedností. Dostatečný prostor byl poskytnut pro dotazy žáků a procvičení nového učiva. Poměrně dobrou úroveň vykazoval grafický projev žáků. Větší pozornost je třeba věnovat závěrům hodin - chybělo shrnutí, zhodnocení práce žáků v hodinách apod.

Kvalitu výuky matematiky hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

Zeměpis

Výuka zeměpisu je zajištěna neodborně, jinak pedagogicky způsobilým vyučujícím. Vybavení (spektrum nástěnných map, atlasy, učebnice a další odborná literatura) je dostačující a umožňuje plnění osnov. Se zřetelem na tematické celky doporučujeme vytvoření školní videotéky. Zásadním nedostatkem je plánování výuky. Nedodržování osnov bylo zjištěno v 1. a 2. ročníku a je popsáno v kap. č. 4. Absence odbornosti pro výuku zeměpisu ve škole se projevila i při tvorbě časově tematických plánů. U více tematických celků se stává, že plánovaný počet vyučovacích hodin pro celek je redukován na minimum (např. z osmi na dvě hodiny).

K vlastní výuce lze konstatovat, že neodbornost vyučujícího je nahrazena pečlivou domácí přípravou. V hodinách se tak neobjevily prakticky žádné nedostatky odborného rázu, naopak je využíván všeobecný přehled vyučujícího a mezipředmětové vztahy. Těžiště výuky v hospitovaných hodinách však bylo výhradně na vyučujícím. Monolog vyučujícího a nezaměstnanost žáků pak v konkrétním případě vedly až k nekázní žáků, kteří "odpadali" a zabývali se jinými činnostmi. Je třeba dát prostor vlastní samostatné a tvořivé práci žáků. Ta v hodinách chyběla. K vlastním aktivitám žáků byly doloženy jejich domácí seminární práce. Zde lze konstatovat jejich celkově nižší úroveň. Až na výjimky většina žáků pouze opisovala katalogy cestovních kanceláří a vystřihovala z nich obrázky. Toto žáci na přímý dotaz ČŠI i potvrdili. Tento přístup vedl až k paradoxu, kdy se v obrazové dokumentaci zimních sportů v ČR objevuje i Matterhorn. Hodnocení těchto prací neodpovídá jejich kvalitě - všechny jsou hodnoceny většinou známkou výborně. Pouze v ojedinělých případech žáci využili vlastní poznatky ke zpracovávaným tématům nebo poznatky ze školní exkurze na veletrhu cestovního ruchu. Pozornost je třeba věnovat jinak jednoduché stavbě hodin, dbát na častější střídání činností, neopomíjet závěry hodin, kdy snaha o shrnutí a zopakování učiva, sklouzávala k výkladu dalších poznatků. Chybělo zhodnocení práce žáků v hodině.

Kvalitu vyučování tohoto předmětu, včetně jeho materiálního a personálního zajištění, plnění osnov, hodnotí ČŠI spíše jako průměrnou, v některých aspektech (osnovy, plánování výuky, skladba hodin) pak až jako podprůměrnou.

Odborné ekonomické předměty (management, marketing, podniková ekonomika)

Výuka těchto předmětů je zajištěna 100% odborně i pedagogicky způsobilými vyučujícími. Lze konstatovat, že výuka postupuje dle schválených osnov. Částečné úpravy v podnikové ekonomice byly schváleny ředitelem školy, časový skluz ve výuce managementu, způsobený dlouhodobou absencí vyučující, byl rovněž řešen. Vyjma podnikové ekonomiky jsou pro výuku zajištěny učebnice, využíváno je školní knihovny, pracováno je s dalšími odbornými materiály. Ke kladům výuky patří zejména velmi dobrá stavba hodin marketingu a managementu, vhodné využívání motivace v úvodu hodin, aktualizace učiva, podpora vytváření vlastního názoru a schopnosti tento názor prezentovat a obhajovat, osvojování a upevňování nových poznatků formou samostatného řešení úkolů, využívání výpočetní techniky včetně Internetu, zapojení žáků do hodin,

využívání mezipředmětových vztahů, práce s cizojazyčnými odbornými texty ve 4. ročníku, průběžné hodnocení a klasifikace dosažených výsledků s rozborem a s možností opravy při neúspěchu, funkční a komplexní systém výuky účetnictví, zaměřený na praktické osvojování dovedností z jednoduchého a podvojného účetnictví s důrazem na samostatnou práci žáků, důraz na přiměřenost výkladu s dostatkem názorných příkladů v podnikové ekonomice atd. Zásadní nedostatky nebyly zaznamenány. V podnikové ekonomice pouze doporučujeme věnovat zvýšenou pozornost zaměstnanosti žáků během ústního zkoušení a zařazování aktualit do hodin (větší časový prostor, prostor pro jejich rozbor), aby tyto nesklouzávaly k pouhému memorování zpráv z tisku.

Kvalitu vyučování ekonomických předmětů hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

Pro dokreslení obrazu o kvalitě vyučování ve sledovaných předmětech uvádí ČŠI následující statistické údaje: V průběhu inspekce bylo navštíveno 19 vyučovacích hodin. 16 hodin, tj. 84 % (!) bylo hodnoceno v oblasti nadprůměru učitelovy práce. Z toho pak 6 hodin, tj. 32 % bylo hodnoceno jako vynikajících.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

ČŠI nehodnotila školu z hlediska výsledků učení. Nebylo tudíž prováděno vlastní testování vědomostí žáků ani užito jiných evaluačních prostředků. Přesto za zmínku stojí alespoň některé výsledky ze sondy Maturant 1998. V českém, anglickém a německém jazyce a v obecných studijních předpokladech žáků se škola umístila v první třetině všech testovaných škol v ČR, v matematice pro nematuranty (z matematiky se ve škole nematuruje) skončila škola v polovině výsledkové listiny. V rámci regionu skončila škola v příslušné kategorii dle skupin oborů (podle JKOV) na 2. místě v českém, německém a anglickém jazyce, na 3. místě pak v obecných studijních předpokladech.

Škola se těší poměrně slušnému zájmu absolventů základních škol, resp. jejich zákonných zástupců. Ve školních letech 1997/98 a 1998/99 lze vysledovat cca 50% převis přihlášek oproti přijímanému počtu žáků již v 1. kole přijímacího řízení. Celkově pak za 1. i 2. kolo činil tento převis ve školním. roce 1997/98 180 % a v následujícím roce pak 130 %. To umožňuje škole provádět nejen výběr formou přijímacích zkoušek, ale zároveň si stanovovat i další kritéria. V současné době, kdy se řada středních škol potýká s nedostatkem žáků, se jedná o jev spíše ojedinělý.

Život školy se řídí školním řádem, který vymezuje základní pravidla chodu školy a povinnosti žáků. Doporučujeme tento řád dopracovat i o práva žáků, vyplývající jednak z Úmluvy práv dítěte a dále pak práv, která jsou v životě školy již prakticky zautomatizována (právo na konzultace, přístup k výpočetní technice apod.). Školní žákovská samospráva vzhledem k podmínkám malé školy ustanovena není, v každé třídě však fungují třídní samosprávy.

Co se týče chování žáků lze konstatovat, že se škola nepotýká s výskytem závažných problémových jevů. Udělená kázeňská opatření se týkají většinou běžných kázeňských prohřešků. I v době inspekce bylo chování žáků slušné a kultivované.

Prostor pro rozvoj osobnosti každého žáka je po odborné linii dán jednak základním vzdělávacím programem školy, dále pak nabídkou nepovinných předmětů, přístupem k výpočetní technice, k odborné a další literatuře (knihovna, studovna), organizací odborných praxí, exkurzí, návštěv veletrhů a zahraničních pobytů. Rozvoji osobnosti po stránce kulturně estetické napomáhá úprava školního prostředí, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení. K upevnování pocitu sounáležitosti a hrdosti na svou školu vhodně napomáhá i pořádání maturitních plesů.

Školu v tomto bodě hodnotíme jako spíše nadprůměrnou.

7 Výroční zpráva

Výroční zpráva je zpracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona č. 564/1990 Sb. ve znění pozdějších úprav a postihuje všechny oblasti tímto zákonem vymezeném. Během inspekce nebyly zjištěny skutečnosti, které by byly v rozporu s jejím obsahem. Její projednání na poradě pracovníků školy bylo doloženo.

Výroční zpráva byla zpracována v souladu s výše uvedenou platnou právní normou.

ZÁVĚRY

Soukromá střední podnikatelská škola Most má v pronajatých prostorách vytvořeny velmi dobré materiální, psychohygienické i personální podmínky pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu.

I přes konkrétní negativní zjištění, týkající se výuky zeměpisu, lze konstatovat ve většině sledovaných předmětů velmi dobrou kvalitu vzdělávacího procesu. Úroveň výuky profilových předmětů tj. ekonomických předmětů a cizích jazyků, pak byla nadprůměrná až vynikající. Tato pozitivní zjištění, týkající se průběhu vzdělávání, jsou podtržena i dalšími skutečnostmi uvedenými v kapitole č. 6.

Celkově tak hodnotí ČŠI podmínky školy a průběh vzdělávání jako nadprůměrné.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu Mgr. Radek Dlouhý v. r.

členové týmu Marcela Zavoralová v. r.

.....

V Teplicích dne 23. 3. 1999

Přílohy:

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 12. dubna 1999

razítko

Podpis ředitele(ky) školy Vrba v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	7. 4. 1999	065 203/99-5002
Školský úřad:	26. 4. 1999	065 346/99-5002
Rada školy:	-----	-----

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
		Nebyly doručeny.